

Vastuväide lapse elatisnõudele maksekäsu kiirmenetluses

Vorm MKM-4

Täidab kohtu kantselei SAABUNUD:	NUMBER	
	MENETLEJA	
	märkused	
Kantselei tempel		

VASTUVÄIDE lapse elatisnõudele maksekäsu kiirmenetluses

Esitamise kuupäev: (päev/kuu/aasta)

Esitatakse Pärnu Maakohtu maksekäsuosakonnale

Enne vormi täitmist palume kindlasti lugeda viimasel leheküljel olevat juhendit. * - täitmiseks kohustuslik

I VÕLGNIK	1. Võlgniku ees- ja perekonnanimi *		2. Võlgniku isikukood või sünniaeg *	
	3. Võlgniku aadress *			
	Riik	Sihtnumber	Maakond	Linn või vald
	Asula (küla, alevik, alev, vallasisene linn)		Tänav, maja, korter	
	4. Võlgniku sidevahendid *			
	Telefon		E-post	
	5. Võlgniku esindaja			
Ees- ja perekonnanimi		Isikukood või sünniaeg		
Kontaktaadress				
Telefon		E-post		

II AVALDAJA	6. Lapse/laste ees- ja perekonnanimi *		7. Lapse/laste isikukood või sünniaeg *	
	1		1	
	2		2	
	3		3	
	8. Lapse/laste elukoht *			
	Riik	Sihtnumber	Maakond	Linn või vald
	Asula (küla, alevik, alev, vallasisene linn)		Tänav, maja, korter	
	9. Lapse esindaja *			
	Ees- ja perekonnanimi		Isikukood või sünniaeg	
	Aadress			
Telefon		E-post		
10. Muud üksikasjad				

VASTUVÄITE ESITAMINE ELATISNÕUDEGA MAKSEKÄSU KIIRMENETLUSES

Maksekäsu kiirmenetluse olemus

Maksekäsu kiirmenetlus on formaliseeritud menetlus, mis võimaldab võlausaldajal hagimenetlusest kiiremini ja väiksemate kulutustega saada täitedokument (maksekäsk). Kohus lahendab maksekäsu kiirmenetluses ka alaealisest lapsest lahus elavalt vanemalt lapsele elatise nõudmise avalduse. Nõutav elatis ühes kuus ei või ületada perekonnaseaduses kehtestatud elatise baassummat üle 1,5 korra. Maksekäsu kiirmenetlust reguleerib tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) 49. peatükk (§-d 481–497).

Maksekäsu kiirmenetluses ei toimu kohtuistungit ning kohus teeb lahendi üksnes maksekäsu kiirmenetluse avalduse põhjal. Kohus ei kontrolli põhjalikult, kas avaldaja võib nõude esitada.

Maksekäsu kiirmenetluse käik

Maksekäsu kiirmenetluse avalduse rahuldamisel teeb kohus määrusega maksettepaneku, mis toimetatakse võlgnikule kätte koos vastuväite blanketiga.

Võlgnik võib maksettepaneku teinud kohtule esitada elatisnõude või selle osa vastu **põhistatud** vastuväite maksettepaneku kättetoimetamisest alates 15 päeva jooksul, maksettepaneku välismaal kättetoimetamise korral 30 päeva jooksul. **Tähtaeg hakkab kulgema maksettepaneku kättesaamisele järgnevast päevast. Vastuväite esitamise viimaseks päevaks on tähtaja viimane päev.** See tähendab, et tähtaja viimasel päeval peab olema vastuväide jõudnud kohtusse (TsMS § 62 lg 2). Kui tähtaja viimane päev langeb puhkepäevale või riigipühale, loetakse tähtaja viimaseks päevaks puhkepäevale või riigipühale vahetult järgnev tööpäev.

Kui võlgniku esitatud vastuväide välistab täielikult või osaliselt elatisnõude rahuldamise maksekäsu kiirmenetluses, jätkub nõude lahendamise hagimenetluses, kui avaldaja ei ole soovinud sel juhul menetluse lõpetamist.

Kui elatisnõue lahendatakse hagimenetluses, loetakse võlgniku vastuväited elatisnõudele kostja hagi vastuseks. Kohus annab kostjale vajaduse korral täiendava tähtaja hagile vastamiseks, muu hulgas, kui hageja oma nõuet muudab või täiendavalt põhjendab.

Kui võlgnik ettenähtud tähtaja jooksul elatisnõude kohta vastuväidet ei esita või kui ta esitab vastuväite, mida maksekäsu kiirmenetluses ei saa esitada, või kui vastuväide on põhistamata, teeb kohus maksekäsu, milles kohustab võlgnikku tasuma elatist määratud suuruses.

Maksekäsk kuulub viivitamata täitmisele. Täitemenetluse läbiviimisel lisanduvad maksekäsus nimetatud summadele ka täitemenetluse kulud.

Määruskaebuse esitamine maksekäsu peale

Maksekäsu peale võib võlgnik esitada määruskaebuse 15 päeva jooksul, maksekäsu välismaal kättetoimetamise korral 30 päeva jooksul maksekäsu kättetoimetamisest.

Määruskaebuse esitamine on võimalik üksnes TsMS § 489¹ lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud juhtudel. Need on:

- 5) maksettepanek toimetati võlgnikule kätte muul viisil kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega ja võlgniku süüta ei toimetatud seda kätte õigel ajal ning seetõttu ei olnud võlgnikul võimalik esitada õigeaks ajaks vastuväidet;
- 6) võlgnik ei saanud vastuväidet maksettepanekule esitada temast sõltumatu mõjuva põhjuse tõttu;
- 7) maksekäsu kiirmenetluse eeldused ei olnud täidetud või

rikuti muul olulisel viisil maksekäsu kiirmenetluse tingimusi või nõue, mille sissenõudmiseks maksekäsu kiirmenetlus läbi viidi, on selgelt põhjendamatu;

- 8) võlgniku seaduslik esindaja või võlgniku üldõigusjärglane võib esitada kahe kuu jooksul maksekäsust teadasaamisest arvates määruskaebuse, kui on ilmnenud peatumise alus, mis kohtulahendi tegemise ajal oli olemas, kuid ei olnud ega võinud olla kohtule teada. Määruskaebuse esitaja peab tuginema ühele p-des 1–3 nimetatud asjaoludest.

Määruskaebuse esitamine on riigilõivuvaba.

I. Võlgnik

Võlgnik võib vastuväite maksettepanekule esitada isiklikult või **esindaja** vahendusel. Viimasel juhul tuleb blanketile märkida ka esindaja andmed (p 5).

II. Avaldaja

Avaldaja andmed vastuväite blanketil täidetakse maksettepanekus märgitud andmete põhjal. Vajaduse korral saab võlgnik esitada omapoolseid täpsustusi andmete kohta (p 10).

III. Vastuväide

Võlgnik peab vastuväites märkima, mis vastuväite ta esitab (p 12). TsMS § 494 lg 2 järgi võib võlgnik esitada elatisnõudele üksnes vastuväite selle kohta, et:

- 1) ta ei ole lapse vanem;
- 2) ta elab lapsega koos ja osaleb lapse ülalpidamises;
- 3) ta on täitnud oma ülalpidamiskohustust;
- 4) maksekäsu kiirmenetlus ei ole seaduse järgi lubatud;
- 5) aeg, millest alates elatise maksmist nõutakse, on määratud ebaõigesti;
- 6) elatise suurus on määratud ebaõigesti.

Kui võlgniku majanduslik olukord ei võimalda maksta elatist nõutud summas, on võlgnikul õigus esitada elatise maksmise võimatusele või piiratud võimalusele tuginev vastuväide üksnes juhul, kui ta ühtlasi esitab ka **andmed oma sissetuleku, vara ja majandusliku seisundi kohta ning lisab sellele vastavad tõendid**. Nimetatud andmed tuleb esitada justiitsministri määrusega kehtestatud vormil. Vorm on kättesaadav veebiaadressil: www.just.ee/maksek2sumenetlus.

Vastuväite põhjendamine on kohustuslik (p 13).

Lisaks peab võlgnik arvestama, et vastuväite esitamine üksnes elatise maksmisega viivitamise eesmärgil toob asja hagimenetluses arutamise korral kaasa menetluskulude suurenemise ning lõppkokkuvõttes võlgnikult nõutav summa suureneb.

Vastuväite võib esitada elektrooniliselt e-toimiku keskkonnas aadressil www.e-toimik.ee või maksettepanekule lisatud blanketil. Blanketil on tärniga (*) tähistatud väljad täitmiseks kohustuslikud. Vastuväite esitamisel peab lähtuma TsMS §-s 494 sätestatust.

Vastuväite elektrooniline vorm on kättesaadav veebilehel www.just.ee/maksek2sumenetlus.

IV. Allkiri

Vastuväitekirjutab alla vastuväite esitaja (võlgnik või tema esindaja). Kui vastuväite esitab võlgniku esindaja, peab ta vastuväites kinnitama oma esindusõiguse olemasolu ning viitama esindusõiguse alusele (p-d 14 ja 15). Elektrooniliselt esitatud vastuväide tuleb allkirjastada digitaalselt.